

CASTELLTALLAT

Des de Claret dels Cavallers

Distància	13,8 km
Desnivell acumulat	500 m
Nivell de dificultat	Fàcil
Data	24 d'abril de 2021
Cartografia	Serra de Castelltallat (1:25000). Monteditorial.
Recursos consultats	Fàbrega i Enfedaque, Albert / Serra i Sellarès, Francisc. «Claret dels Cavallers» a «Dovella» núm. 96 (estiu 2008)
	Mapes del Patrimoni Cultural (Diputació de Barcelona) https://patrimonicultural.diba.cat/ Data de consulta 25/04/2021
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/castelltallat-71549714

Un itinerari per l'obaga de la Serra de Castelltallat partint de l'interessant nucli rural de Claret dels Cavallers. Transitarem per camins rurals ben fressats, alguns de més bon fer que d'altres, amb un tram de 2,3 quilòmetres de quitrà entre anada i tornada. Accedirem al nucli de Castelltallat amb el seu casal, l'observatori astronòmic, l'església de Sant Miquel i les restes del castell. Al nostre parer Sant Jeroni, el Cogulló de cal Torre i Castelltallat són les millors talaies del Bages. Si el dia acompanya, la vista des de Castelltallat és superba.

A l'anada seguirem el GR 3, malgrat que la senyalització és força deficient. A la tornada no hi ha cap mena de senyalització però tots els camins són ben representats al mapa.

Accés

Al quilòmetre 50 de la C-55 prenem la sortida a Valls de Torruella, Saló i Pinós per la BV-3002. Uns metres abans del quilòmetre 4, a les Feixes de Coaner, prenem a mà esquerra una bona pista apta per a tota mena de vehicles indicada, entre altres, a Claret dels Cavallers. Seguim la Riera de Coaner pel seu marge esquerre i a molta alçada, uns sis quilòmetres fins a trobar-la. La pista es bifurca: el ramal de l'esquerra creua la riera per un pont i mena a cal Fuster, el Codony i Roters. Continuem recte pel mateix marge esquerre. Un centenar de metres més enllà de l'accés a Claret de Cavallers, en un segon accés, disposem d'un espai per a dos o tres vehicles sense destorbar el pas ni envair cap feixa.

Claret dels Cavallers (568m)

Nucli rural a l'aiguabarreig entre la Riera de Coaner i la Rasa d'Utgés format per dos grans masos, cal Serra i cal Ferrer, l'església de Sant Pere, la masoveria de cal Ferrer, ca l'Espinac i cal Fuster.

El lloc i l'església són documentats des de primeries del s. XI quan probablement ja hi havia el castell, del que en resten alguns vestigis a recer del turó que domina l'indret. El terme del castell abastava una colla de petits masos medievals probablement sota senyoria d'una nissaga de cavallers anomenats Claret d'on provindria el nom. Posteriorment n'exerciren la senyoria els Sant Guillem, els Sescomes, els Peguera i els Llentes.

Als fogatges de 1497 i 1553 l'únic mas existent a Claret dels Cavallers és can Serra on hi haurien dues cases. A la segona meitat del s. XVI Joan Serra va repartir-les entre dos fills atorgant a un la «casa de dalt» i a l'altre la de baix. El 1587 per matrimoni de la pubilla del mas «Serra de Baix» amb un Ferrer de les Basses de la Molsosa va passar a denominar-se cal Ferrer de Claret dels Cavallers.

L'església de Sant Pere és una obra dels segles XV-XVI continuació d'una primitiva església i cementiri situats probablement al turó sobre el castell. Correspon al bisbat de Vic, havia sigut parroquial i posteriorment sufragània de Sant Miquel de

Castelltallat. Conserva tres interessants retaules: el major dedicat a Sant Pere i els laterals del Roser i Sant Isidre.

Baixem a creuar la Rasa d'Utgés i revoltar cal Fuster, una casa alçada a primeries del s. XX per l'amo de cal Ferrer per a un fadrí de la casa, fuster de professió. Sortim al camí de Roters que prenem a mà dreta. Ben aviat trobem el forn d'obra de cal Ferrer. Per l'esquerra hi arriba el camí pel que retornarem. Prou més enllà, a la següent bifurcació anem a l'esquerra. Més amunt creuem la rasa de la Font Bona on hi ha la font del Codony. En surt un bon camí pel que també podríem pujar a Castelltallat o fer drecera a la tornada. Però continuem fins a la casa del Codony.

El Codony (614m)

Era una possessió dels comtes de Barcelona i n'hi ha referències documentals, juntament amb el veí mas de Roters al qual estava unit, des d'abans del s. XII. L'edifici actual és completament reformat. L'anterior va veure's molt afectat –com tota aquesta part de la serra de Castelltallat– per l'incendi del juliol de 1998 originat a Aguilar de Segarra que va envoltar Salo fins a juntar-se amb el que s'havia originat a Cardona.

Prenem un camí que puja vers el sud. Més amunt el deixem per un altre pedregós i costerut pel que ens enfilem al Pla del Ras, on trobem el camí que baixa a Valentines i Roters, que seguim a mà esquerra fins al Pla de la Vinyota on deixem el camí de Boixeda, continuant a l'esquerra fins a tènyer la carena al punt on passa la carretera de Sant Mateu a Castelltallat. La seguim a mà dreta.

Creu del Ros (855m)

Creu de terme a la cruïlla entre el camí ral que travessa transversalment la serra i el que ho fa de sud a nord. Al costat hi ha la Casa Nova, un modest edifici alçat entre tots els veïns del 1915 al 1920 en terreny cedit per l'amo de Soldevila. Durant molts anys va acollir l'escola, la botiga i el cafè. Tradicionalment ha sigut el punt de trobada de la gent de Castelltallat. El 2009 s'hi va construir al costat el Casal de Castelltallat.

Observatori i castell de Castelltallat (910m)

Arran de la construcció de l'observatori astronòmic es van dur a terme excavacions que van permetre recuperar diversos elements d'aquest castell, que durant segles havien quedat reduïts a un munt de pedres. També s'hi va poder documentar un assentament ibèric d'entre els segles IV i III aC.

El castell es troba documentat d'ençà l'any 937 amb la denominació de «*castro Montedono*», tot i que els testimonis arqueològics permeten afirmar que el seu origen és anterior, com a mínim de finals del s. IX. A finals del s. X ja apareix la amb denominació actual «*castrodon, qui dicitur Castro tallato*». Era un castell termenat sota el domini feudal de la casa vescomtal de Cardona.

Església de Sant Miquel de Castelltallat (893m)

Alçada al costat del castell, és documentada d'ençà el 1031 i el 1154 ja consta com a parròquia, funció que perdura actualment. De l'església originària no se'n conserva cap element i fou modificada i ampliada entre els segles XV i XIX. Són notables els retaules major dedicat a Sant Miquel Arcàngel, el del Roser i el del Sant Crist.

Al costat de l'església hi ha la rectoria, un gran casal de tres plantes que tradicionalment havia funcionat com una rica casa pairal: disposava d'estables, celler, tines i altres elements comuns a tota bona pairalia. Tenia les seves terres i horts, com ara el Viver o la Font del Rector. El casal ha estat restaurat per la Diputació, i ara és llogat com a segona residència.

Retornem al punt on hem arribat a la carretera. Prenem a mà dreta un bon camí pel que baixem per l'obaga fins a la bifurcació amb el que segueix la Rasa de la Font Bona –el que hem deixat a la font del Codony pel que podríem fer drecera. El camí empitjora. Gaudim de bones vistes sobre el Prepirineu i el Pirineu.

Cal Trist (800m)

Ruïnes d'una casa, que per la seva tipologia constructiva, podria datar-se al segle XVIII, de la que no n'hem localitzat cap referència. En parteixen dos camins. El de la dreta mena a la carretera a l'alçada de la Plana del Llop. Anem a l'esquerra, planerament fins a la següent bifurcació on podríem fer drecera baixant a l'esquerra i passant per una casa de nova planta, però anem a la dreta, revoltant per l'obaga del Ferrer de Claret entremig de bons exemplars de pinassa supervivents de l'incendi de 1994. Pugem fins el camí de Corbera, pavimentat des de la carretera fins aquí, on anem a l'esquerra baixant fins a la casa de Corbera.

Corbera (784m)

Alçada sobre un contrafort de la serra, tenim notícies d'aquest mas d'ençà 1557 quan Marc Antoni Llentes, senyor del lloc i terme de Claret, va establir-lo a Antoni Codony. El 1591 hi habitava Andreu Sala (a) Rabassola i l'any següent Esteve Ferrer. El 1619, l'amo de can Serra de Claret dels Cavallers, Pere Ferrer i Serra el comprava, per 350 lliures, als hereus d'Antoni Codony. Actualment la casa està deshabitada però conserva íntegres la coberta i estructura.

A banda del que hi hem arribat, en parteixen tres camins més. Podem davallar per dos d'ells i escollim fer-ho pel que segueix una rasa per l'obaga del Ferrer de Claret. Girem pràcticament 360° fins a trobar-la i baixem ara per un marge, ara per l'altre, rebutjant ramals a dreta i esquerra, fins a sortir al forn d'obra des d'on desfem el camí d'anada.